

[Hølvæg Petersen.]

forventes, at der kommer initiativer, fordi den viden, der skal til, for at man med rimelighed kan tage et initiativ, ikke står til rådighed. Det er derfor nødvendigt, at vi udbygger vore muligheder med hensyn til at forske internationale problemer, et spørgsmål, som det ærede medlem hr. Per Federspiel også berørte.

For et par år siden rejstes tanken på nordisk plan om et samarbejde på dette område. Tanken blev ikke særlig gunstigt modtaget, men det førte dog til, at Nordisk Råd henstillede til undervisningsministrene, at man skulle iværksætte en undersøgelse af, hvordan hele denne sag kunne gribes an, og nu er der udarbejdet en betænkning af en kreds af nordiske sagkyndige, en betænkning, der er blevet vel modtaget af Nordisk Råds kulturudvalg. Den går ind for en koordinering af de nordiske bestræbelser på dette område, men det er selvsagt en forudsætning, at de enkelte lande kan yde bidrag til denne koordinering, og her er Danmark — det må erkendes — et svagt led.

Vi har institutioner og selskaber, der arbejder på hele dette område, og der er på forsøgsbasis skabt mulighed for, at yngre historikere har kunnet gå i gang med at foretage specielle undersøgelser vedrørende nedrustningsproblemer, men det har alt sammen ikke et omfang svarende til det, man har i Norge og Sverige. Efter min opfattelse bør vi for at være forberedt til at tage aktiv del i det nordiske samarbejde, men i øvrigt af alle grunde, tage skridt til at oprette et udenrigspolitisk institut svarende til det, man har i Stockholm.

Det svenske institut ledes af en bestyrelse, der består af universitetslærere og medlemmer valgt blandt interesserede kendte personligheder. Det udgiver populærvidenskabelige arbejder om udenrigspolitiske spørgsmål, et tidsskrift om udenrigspolitik, udsender verdenspolitiske oversigter og driver en omfattende oplysnings- og foredragsvirksomhed. Der findes en klub i den svenske rigsdag, der er organiseret af dette institut. Der er altså tale om et center for oplysning og information, men samtidig har instituttet et nært samarbejde med Stockholms universitet. Der er indført en licentiateksamen i international politik. Under-

visningen hertil foregår i øvrigt i vid udstrækning ved instituttet.

Vi må have et tilsvarende organ, der kan tage de mange ventende opgaver op i samarbejde med allerede eksisterende institutioner. Jeg tror, at man ved at tage et sådant initiativ kunne skaffe sig bedre muligheder for regeringen, for folketinget og offentligheden til at få klarlagt problemerne. Vi bør have et solidere grundlag at virke på, og det kunne et sådant initiativ skaffe os muligheder for.

Aksel Larsen: Jeg tror ikke, jeg møder modsigelse, når jeg siger, at denne debat, som kommer 5 uger efter den højtærede udenrigsministers redegørelse, af forskellige grunde ikke kommer til at virke så betydningsfuld, som man havde forestillet sig, da debatten blev foranlediget. Der er forskellige grunde til det, og der er også den grund, at nu har landet og folketinget i hvert fald i et par uger levet i en atmosfære af ganske anden art end den internationale atmosfære, vi skulle leve i under denne debat. Indenrigspolitik og skattespørgsmål har taget interessen fangen, og derfor er det som sagt begrænset, hvor megen betydning debatten om udenrigsministerens redegørelse får.

Det ærede medlem hr. Per Federspiel rejste, jeg formoder på grund af lignende overvejelser som dem, jeg har gjort mig, spørgsmålet: hvad skal denne debat i grunden gå ud på? Ja, vi kunne naturligvis diskutere forskellige spørgsmål vedrørende de internationale forhandlinger og foreteelser, men jeg tror ikke, at det ville få så stor praktisk betydning, om vi koncentrerede debatten om dette, selv om jeg erkender, at den højtærede udenrigsministers særdeles fyldige, om jeg så må sige, runde redegørelse, for hvilken jeg takker, gav et ganske godt grundlag for en sådan debat, men jeg tænker ikke, vi diskuterer herinde for at gøre international status.

Det må vel være nok at konstatere den dybt pessimistiske optimisme, som er lagt frem i forskellige taleres konstatering af, at kernevåbnene eksisterer, at de vil vedblive med at eksistere, og at de pågældende talere tror på, at kernevåbnenes eksistens simpelt hen forhindrer krig.

Jeg kan ikke se andet, end at selv om